

Nivell 5

written by Josep Sort | 21 d'agost de 2017

Un simple cop d'ull als digitals espanyols, en referència a la notícia del manteniment del nivell 4 d'alerta antiterrorista, permet llegir, en l'apartat de comentaris, una enorme tirallonga d'insults, desqualificacions, menyspreus envers els dos considerats responsables d'aquesta decisió: **Mariano Rajoy** i el Ministre de l'Interior, **Juan Ignacio Zoido**.

La indignació a la xarxa espanyola és immensa. Molts dels comentaristes esperaven que la comissió d'avaluació del risc terrorista decidís, després dels atemptats de Barcelona i Cambrils dels dies anteriors, apujar el nivell d'alerta al màxim, el **nivell 5**.

La declaració del nivell 5 es dona quan el risc d'atemptat és imminent, i comporta el desplegament de l'Exèrcit en instal·lacions considerades sensibles (infraestructures estratègiques, de transport, etc.), així com en zones de gran afluència de públic (grans àrees comercials, urbanes, turístiques, etc.).

L'esclat d'indignació dels comentaristes en saber-se la notícia del manteniment del nivell 4, tot i que es va decidir reforçar-lo amb algunes mesures, contrasta amb les expectatives que es tenien en les hores prèvies a la decisió, quan molts dels digitals editats a Espanya explicaven amb pèls i senyals com es desenvoluparia la implementació del nivell 5, un cop s'aprovés.

Alguns d'aquests mitjans explicaven que la planificació militar contempla, per actuacions immediates, en territori espanyol, el desplegament de 5.000 efectius. A aquests, es podrien afegir uns 8.000 que en principi estan reservats per actuacions a l'exterior, però que lògicament serien emprats en una conjuntura d'alerta local.

Així, un cop el Ministeri de l'Interior informés el Ministeri de Defensa que s'havia declarat el nivell 5 d'alerta, aquest traslladaria l'ordre al **cap de l'Estat Major de la Defensa**, el poderós JEMAD (actualment el general Fernando Alejandro). A continuació, aquest donaria les instruccions corresponents al cap del **Comandament d'Operacions** (CMOPS), el general Fernando José López del Pozo, que és qui s'encarregaria de dirigir el desplegament de les tropes.

Cal afegir que, ben probablement, el desplegament dels efectius militars es complementaria amb els de la Guàrdia Civil, fet que incrementaria en uns quants milers més els efectius encarregats de garantir la seguretat.

Com es pot comprovar, doncs, semblava tot preparat per al cas que es decretés l'esmentat nivell màxim d'alerta.

Frustració i culpabilització

Però com que no s'ha decretat, la frustració d'aquests sectors ha estat immensa. I també la culpabilització de per què no es va decretar. I en aquest sentit, no cal dir que la situació política a Catalunya ha estat la principal causa al·ludida. És a dir, els comentaristes consideren que Rajoy, en darrer terme, no ha tingut el suficient coratge per decretar el nivell 5, perquè això suposava el desplegament de l'exèrcit a Catalunya –i també al País Basc– i això portaria a un risc d'inestabilitat política sense precedents, particularment en la conjuntura catalana, poques setmanes abans de la celebració del referèndum d'autodeterminació de l'1-0.

Cal tenir en compte les contundents declaracions del mateix President de la Generalitat, **Carles Puigdemont**, en el sentit que de cap de les maneres s'havia previst un canvi en la política de seguretat pública.

Un Puigdemont, per altra banda, molt reforçat per l'excel·lent reacció dels **Mossos d'Esquadra** en les hores immediatament posteriors als atemptats, que li ha fet mereixedor del

reconeixement internacional i, de passada, ha posat en una situació compromesa el govern espanyol per haver negat la presència dels Mossos en les organitzacions europees i internacionals de col·laboració policial. No debades, les víctimes dels atemptats pertanyen a 35 nacionalitats diferents, la qual cosa vol dir que Madrid haurà de donar moltes explicacions.

La vicepresidenta, a favor

A més, la presa de decisió de mantenir el nivell 4 va anar precedida, segons alguns mitjans de comunicació, d'unes hores d'un profund pols dins del govern espanyol, sobretot protagonitzat per la vicepresidenta **Soraya Sáenz de Santamaria**, que es mostrava clarament partidària de decretar el nivell 5, mentre que el mateix Rajoy s'hi oposava. La vicepresidenta va buscar el suport del PSOE per pressionar Rajoy, però no se'n sortí.

Paradoxalment, des del Ministeri de Defensa tampoc es veia amb excessius bons ulls, atesos els costos econòmics que suposaria el desplegament.

D'aquesta forma, el tàndem que formen el president i la vicepresidenta va trontollar, fet que explicaria l'absència durant moltes hores de la vicepresidenta a Barcelona, mentre que Rajoy hi arribà, això sí, set hores després dels atemptats. Tenint present que ella havia assumit, en els darrers mesos, la «carpeta catalana», va ser una tardança que no va passar precisament desapercibuda.